

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE

ETAPA NAȚIONALĂ

17-23 aprilie 2016, Sibiu

CLASA a XI-a

SUBIECTELE PENTRU PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I (22 puncte)

Imaginile de mai jos, marcate cu litere de la **A la F**, se referă la hazarduri naturale și antropice.

1. Precizați și denumirea hazardului prezentat în fiecare dintre imagini și tipul/categoria în care acesta se încadrează.
2. Pentru hazardul prezentat în imaginea marcată cu litera **A**, precizați activitatea economică afectată direct și trei regiuni geografice cu frecvență ridicată a producerii acestuia;
3. Pentru hazardul prezentat în imaginea marcată cu litera **B**, precizați doi factori geocologici declanșatori și etajul climatic din România în care acesta se manifestă frecvent;
4. Pentru tipul de hazard din imaginea marcată cu litera **C**, dați două exemple manifestate recent în Europa și anul producerii lor;
5. Pentru imaginea marcată cu litera **D**, precizați un efect imediat și unul pe termen lung ale acestui hazard;
6. Precizați spațiul de producere și manifestare a hazardului prezentat în imaginea marcată cu litera **E**, precum și denumirea unui alt hazard, similar ca mod de producere și manifestare;
7. Pentru imaginea marcată cu litera **F**, precizați un vector de răspândire, o afecțiune și o măsură de prevenire a efectelor acestui hazard.

SUBIECTUL II (12 puncte)

Pe baza analizei imaginilor de mai jos, referitoare la unul dintre cele mai renumite parcuri naționale din lume, precizați:

1. denumirea acestui parc național;
2. denumirea statului și a unității de relief în care este situat;
3. patru fenomene naturale specifice acestui parc național;
4. doi factori geocologici endogeni care au contribuit la diversificarea peisajului geografic din acest parc național;
5. două elemente faunistice ocrotite de lege;
6. denumirea unui râu care străbate acest parc național;
7. anul înființării acestuia.

SUBIECTUL III (10 puncte)

Procesele de versant sunt rezultatul relațiilor dintre elementele mediului înconjurător. Imaginea alăturată reflectă realitatea unor asemenea interacțiuni.

A. Precizați:

1. denumirea procesului geomorfologic prezentat în imaginea alăturată;
2. două elemente componente ale procesului identificat la punctul 1, vizibile în imaginea alăturată;
3. trei măsuri de intervenție/reabilitare realizate după manifestarea acestui proces;
4. succesiunea stratelor de roci specifice terenurilor în care se manifestă acest tip de proces geomorfologic.

B. Analizați trei tipuri de relații care se stabilesc între elementele mediului, din spațiul procesului identificat.

SUBIECTUL IV (26 puncte)

Harta de la pagina următoare prezintă traseul european al meridianului de 20° longitudine estică.

1. Precizați:

a. tipurile de medii geografice traversate de acest meridian, în punctele de analiză marcate, pe hartă, cu numere de la 1 la 5;

b. șapte unități de relief, străbătute de meridianul de 20° long. E, de la nord spre sud;

c. tipurile de țărni existente în vecinătatea punctelor de analiză, marcate pe hartă cu numerele 1 și 4;

d. denumirea formațiunii vegetale arbustive din mediul marcat pe hartă cu numărul 5 și o formă de adaptare a acesteia la condițiile climatice.

2. Realizați corelația dintre mediile geografice, marcate pe hartă cu numere de la 1 la 5 și imaginile alăturate, marcate cu litere de la A la E.

3. Explicați:

a. climatul mai blând în mediul din punctul de analiză marcat, pe hartă, cu numărul 1, față de climatul din mediul situat la aceeași latitudine în America de Nord;

b. existența unor densități reduse ale populației, în cadrul mediilor geografice din punctele de analiză marcate, pe hartă, cu numerele 1 și 2;

c. valorile foarte ridicate ale IDU (Indicele Dezvoltării Umane) pentru statele în care sunt amplasate punctele de analiză marcate, pe hartă, cu numerele 1 și 2.

SUBIECTUL V (20 puncte)

1. Analizați citatul de mai jos:

„Asistăm deja la apariția modelului omului global (“robotul jovial” cum l-a numit Wright Mills), care poartă jeansi Levis și bluze Lacoste, pantofi Adidas, folosește ceasuri Swatch, urmărește CNN la un televizor Samsung, mănâncă la McDonald’s, bea Coca-Cola și se distrează într-un bar karaoke...”

(Geografie, Manual pentru clasa a XI-a, Ed. Humanitas, 2006)

- a. Precizați denumirea procesului la care face referire citatul de mai sus;
 - b. Enumerați 4 factori care au determinat apariția “omului global”;
 - c. Precizați două efecte negative și două efecte pozitive ale procesului la care se face referire, în text, asupra statelor în curs de dezvoltare;
2. Gruparea regională a mai multor state a dus la formarea ansamblurilor/blocurilor regionale, în ideea coeziunii, unității și solidității/cooperării.
- a. Precizați câte un ansamblu/bloc regional economic, de liber schimb, pentru Europa și pentru Asia;
 - b. Pentru fiecare bloc menționat, enumerați trei criterii care au stat la baza apariției lor;
 - c. Pentru fiecare ansamblu/bloc regional precizați câte trei state componente.

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA NAȚIONALĂ
17-23 aprilie 2016, SIBIU

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

CLASA a XI - a

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.

SUBIECTUL I 22 puncte

1. Se acordă **6 puncte**, câte **1 punct (0,5 p + 0,5 p)** pentru fiecare răspuns corect:
A - invazie de insecte/lăcuste - hazard biologic (**1p**);
B - grohotiș uri/curgeri de grohotiș /trene de grohotiș - hazard geomorfologic (**1p**);
C - terorism/manifestări extremiste/etc. - hazard antropic/social (**1p**);
D - explozie nucleară - hazard antropic/tehnologic/nuclear (**1p**);
E - trombă marină - hazard climatic (**1p**);
F - epidemie - hazard biologic (**1p**).
2. Se acordă **4 puncte** astfel:
- agricultura - **1p**;
- câte **1 punct** pentru fiecare regiune geografică cu frecvență ridicată a producerii hazardului, din continentele Africa, Asia, Europa, America de Nord, America de Sud.
3. Se acordă **3 puncte** astfel:
- câte **1 punct** pentru fiecare din factorii geocologici: dezagregarea/îngheț -dezgheț ul/variaț ii termice/panta/graviț ia/cutremurele/traficul greu/circulaț ia avioanelor/deplasarea faunei etc;
- **1 punct** pentru etajul climatic: alpin/subalpin/montan.
4. Se acordă **2 puncte**, câte **0,5 puncte** pentru fiecare locaț ie corect menț ionată și i câte **0,5 puncte** pentru menț ionarea anului. Ex: Bruxelles - 2016; Istanbul - 2016; Paris - 2015; Moscova - 2010; Londra - 2005; Madrid - 2004 etc.
5. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare efect corect menț ionat:
- efecte imediate: unda de ș oc produce modificarea bruscă a presiunii aerului; radiaț ia termică; unda luminoasă; radiaț ia ionizantă; unde penetrante etc.
- efecte întârziate, pe termen lung: biologice, cauzate de contaminarea radioactivă; iarna nucleară etc.
6. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare răspuns corect:
- spaț iul maritim sau oceanic;
- tornadele;
7. Se acordă **3 puncte** astfel:
- **1 punct** pentru precizarea unui vector de răspândire: ț ânț arii; musca ț eț e; păduchii etc.
- **1 punct** pentru precizarea unei afecț iuni: malaria; febra galbenă; boala somnului; tifosul exantematic etc.
- **1 punct** pentru precizarea unei măsuri de prevenț ie: vaccinarea și educarea populaț iei; păstrarea igienei în ș coală și i familie; izolarea focarelor de declanș are; combaterea agenț ilor purtători etc.

Total Subiectul I (1+2+3+4+5+6+7) = 22 puncte

SUBIECTUL II12 puncte

1. Se acordă **1 punct** pentru denumirea Parcul Naț ional Yellowstone;
2. Se acordă **2 puncte**, **1 punct** pentru localizarea în Statele Unite ale Americii și i **1 punct** pentru precizarea unităț ii de relief, respectiv Munț ii Stâncoș i;
3. Se acordă **4 puncte** pentru precizarea a patru fenomene specifice: gheizere; izvoare termale/fierbinț i; vulcani noroiș i; fumarole; cascade; păduri pietrificate etc.
4. Se acordă **2 puncte** pentru precizarea a doi factori geocologici endogeni: magmatism; erupț ii vulcanice; activitate postvulcanică; rezervoare de ape termale etc;
5. Se acordă **1 punct** pentru precizarea a două elemente faunistice: bizonul; ursul grizzly; lupul; puma etc.

6. Se acordă **1 punct** pentru râul Yellowstone;
7. Se acordă **1 punct** pentru precizarea anului înființării: 1872.

Total Subiectul II (1+2+3+4+5+6+7) = 12 puncte

SUBIECTUL III10 puncte

A. Se acordă 7 puncte, astfel:

1. Se acordă **1 punct** pentru denumirea procesului: alunecare de teren;
2. Se acordă **2 puncte** pentru precizarea a două elemente componente: râpa de desprindere; cornișă de desprindere; corpul alunecării; valuri de alunecare; trepte; brazde de alunecare; crăpături transversale; microdepresiuni etc;
3. Se acordă **3 puncte** pentru precizarea a trei măsuri: drenarea apelor subterane; colectarea apelor de suprafață; terasarea și amenajarea versanților; stabilizarea râpei de desprindere; modul de folosință a terenurilor din regiunile limitrofe alunecării; stabilizarea corpului alunecării; împăduriri etc.
4. Se acordă **1 punct** pentru precizarea: strate de roci permeabile (ex. nisipuri și pietrișuri) la suprafață; strate de roci impermeabile (ex. argile și marne) în adâncime.

Total A (1+2+3+4) = 7 puncte

B. Se acordă 3 puncte, câte 1 punct pentru analiza tipurilor de relații:

- **relații spațiale** - procesul identificat fiind o alunecare de teren este specifică suprafețelor/arealelor/terenurilor înclinate cu alcătuire litologică specifică (roci sedimentare cu straturi de argilă);
→ **relații dinamice** - intervenția umană prin defrișarea pădurii și înlocuirea ei cu pășuni sau diverse culturi favorizează/duc la astfel de procese;
→ **relații temporale** - evidente prin succesiunea proceselor ce au loc în cadrul alunecării.

Total Subiectul III (A+B) = 10 puncte

SUBIECTUL IV 26 puncte

1. Se acordă **16 puncte**, astfel:

a. 5 puncte, câte **1 punct** pentru precizarea tipului de mediu: 1 - mediul de tundră/subpolar; 2 - mediul pădurilor de conifere/taiga/temperat rece; 3 - mediul temperat continental/al stepelor temperate; 4 - mediul montan; 5 - mediul mediteranean/subtropical;

b. 7 puncte, astfel:

- câte **1 punct** pentru precizarea a șapte unități de relief: Munții Scandinaviei; Podișul Norrland (Suediei); Colinele Mazuriei; Câmpia Poloniei/Câmpia Germano-Poloneză; Podișul Malopolska/Poloniei Mici; Subcarpații Poloniei; Munții Beskizi; Munții Carpați (Munții Tatra); Munții Matra; Câmpia Panonică/Câmpia Tisei; Munții Dinarici; Câmpia Albaniei etc.

c. 2 puncte, câte **1 punct** pentru precizarea tipului de țărâm existent în cadrul mediilor geografice marcate cu numerele 1 - țărâm cu fiorduri și 4 - țărâm dalmatin/cu canale;

d. 2 puncte, astfel **1 punct** pentru precizarea frigana și **1 punct** pentru explicație: ritmicitatea vegetației, în sezonul ploios, plantele înmuguresc și înfloresc, iar în cel secetos, vegetează; plantele au frunze persistente, veșnic verzi (sempervirescente), mici, groase și cerate sau sub formă de țepi, îngroșate, aspre, pietroase, lucioase sau cu solzi, adaptări prin care acestea atenuează transpirația; frunzele și florile lor, viu colorate, conțin uleiuri eterice și emană o aromă puternică, care contribuie de asemenea la reducerea transpirației etc.

2. Se acordă **5 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare corelație corectă: 1-B; 2-C; 3-D; 4-E; 5-A.

3. Se acordă **5 puncte**, astfel:

a. 1 punct pentru explicație: existența unui climat mai blând este datorată influenței curenților calzi ai Atlanticului de Nord;

b. 2 puncte pentru explicație: existența unor densități reduse de populație - datorită climatului rece (subpolar) și temperat rece, prezența suprafețelor mlăștinoase, permafrostul, noaptea polară, ponderea mare a suprafețelor forestiere etc;

c. 2 puncte pentru explicație: valorile foarte ridicate ale IDU pentru Norvegia+Suedia - I.D.U. cu valori de peste 0,90, cu speranță de viață ridicată, cu grad mare de alfabetizare, P.I.B./loc. cu valori mari, emanciparea populației, speranța de viață ridicată etc.

Total Subiectul IV (1+2+3) = 26 puncte

SUBIECTUL V.....20 puncte

1. Se acordă **9 puncte**, astfel:

a. **1 punct** pentru precizarea termenului globalizare;

b. **4 puncte** pentru enumerarea a 4 factori care au determinat apariția “*omului global*”: descoperirile geografice; internaționalizarea firmelor; dezvoltarea comunicațiilor; utilizarea limbii engleze; internetul; televiziunea; mass-media; societățile transnaționale; sistemul financiar mondial etc.

c. **4 puncte**, astfel: **2 puncte** pentru precizarea a două efecte negative - nesiguranță a locurilor de muncă prin relocarea filialelor S.T.N.; exploatarea intensivă a unor resurse; dezastre ecologice; subminarea sindicatelor; accentuarea traficului de arme, persoane sau droguri etc și **2 puncte** pentru precizarea a două efecte pozitive - desființarea industriilor neperformante sau poluante; reducerea șomajului; refacerea sau modernizarea infrastructurii statelor; reducerea inflației; accesul rapid la informație etc.

Total 1 (a+b+c) = 9 puncte

2. Se acordă **11 puncte**, astfel:

a. **2 puncte**, **1 punct** pentru precizarea unui ansamblu/bloc regional economic din Europa (UE; AELS; CEFTA; CEMN etc) și **1 punct** pentru precizarea unui ansamblu/bloc regional economic din Asia (ASEAN, APEC, CSI etc);

b. **6 puncte**, **3 puncte** pentru menționarea a trei criterii care au stat la baza conturării unui ansamblu/bloc regional din Europa (ex. existența unor tradiții de colaborare regională; existența unor instituții care susțin această colaborare; reducerea decalajelor de dezvoltare economică; optimizarea raporturilor economice și comerciale cu alte state sau grupări de state; infrastructuri comune de transport; exploatarea comună a unor resurse etc) și **3 puncte** pentru menționarea a trei criterii care au stat la baza conturării unui ansamblu/bloc regional din Asia (pot fi aceleași criterii);

c. **3 puncte**, câte **1,5 puncte** pentru precizarea a trei state componente din componenta a fiecare ansamblu/bloc regional menționat (câte **0,50 puncte** pentru fiecare stat corect menționat).

Total 2 (a+b+c) = 11 puncte

Total Subiectul V (1+2) = 20 puncte

TOTAL SUBIECTE (I+II+III+IV+V) = 90 puncte

OFICIU: 10 PUNCTE

TOTAL : 100 PUNCTE

Președinte,
Prof. Univ. Dr. Mihai Ielenicz

Președinte executiv,
Inspector general MENCȘ,
Prof. Dr. Steluța Dan

Vicepreședinte,
Lect. Univ. Dr. Cristian Nicolae Boțan

Secretar,
Prof. Mari Elena Belciu